

Лауреат мистецької премії «Київ» імені Анатолія Москаленка, редактор рубрик «Музеї», «Діаспора» Людмила ЧЕЧЕЛЬ

діаспора: угорщина

Життя без кордонів

■ БЕНЕФІС АНСАМБЛЮ «ВЕСЕЛКА»

У театрі імені Йокаї, що у місті Бикешчаба, відбувся концерт танцювального ансамблю «Веселка».

Вечір відкрила голова українського самоврядування в Угорщині Ярослав Хортяні. Глядачі побачили запальні українські танці «Гуцулка», «Омелько» та «Гопак» у виконанні молодіжного ансамблю «Веселка» Товариства української культури в Угорщині під орудою хореографа Івана Пастеляка.

Танцювальна пара – Світлана Гопак та Едуард Воронич показали танці «Березнянка» та «Козачок». Віртуозною грою на гітарах публіку полонили Михайло Вігула та Ференц Бернат. Прозвучали українські пісні у виконанні тріо «Русалки», до складу якого входять Хортяні Ніколетта і сестри Аріна та Євгенія Мудранинець.

Вечір завершили гопаком. Частинка української культури, яку представили учасники концерту, надовго збережеться в пам'яті глядачів.

■ У МУЗЕЇ МЕТЕЛІКІВ

Учні недільної школи Товариства української культури в Угорщині разом із батьками та вчителькою Надією Музичук відвідали музей метеликів, що розташований в Уйпешті. Він був офіційно відкритий 2003 року за підтримки мерії IV району Будапешта. У ньому 600 стаціонарних коробок, заповнених рідкісними видами метеликів та інших комах, – 100 тисяч екземплярів.

Це – приватний заклад угорського колекціонера Юхаса Дьорді, який присвятив збиранню рідкісних комах 50 років свого життя. Він єдиний в Угорщині і один із перших таких у Центральній Європі.

Дружина відомого колекціонера, вона ж екскурсовод, Ольга Фодор зробила для дітей і дорослих дуже цікаву й змістовну екскурсію. Вона розповіла, що збирати метеликів Юхас Дьордь почав із 14 років. Згодом він опанував професію кондитера, наполегливо шліфував свою майстерність, розробляючи рецепти тортів і тістечок, добиваючись відмінних смакових якостей та оригінального оздоблення. Зараз знаний будапештський кондитер-професіонал продовжує свою справу. І не залишає хобі. Тож у вільний час Юхас Дьордь вивчає фауну і збирає метеликів.

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

– Вітаю! Ви в Будапешті! Це одне із найцікавіших міст Східної Європи, – захоплено розповідає екскурсовод. – Тут дивує все: квартали, будинки, монументи, архітектура... А яка природа! Така чарівлива й романтична Буда і суворий та водночас, м'який Пешт. Їх розділяє величний Дунай...

Наталья Бода – гід фірми «Акордтур», що знаходиться у Львові. Загалом уже п'ять років розповідає гостям із усього світу про столицю Угорщини так захоплено, що, здається, небагато навіть корінних жителів знають історію міста краще.

Наталья підходить до пам'ятника святому Анонімусу, торкається його пера, на мить замислюється. Вона загадує бажання. Пропонує це зробити усім. Хто знає, що загадала вона цього разу. Із задоволенням погоджується на розмову.

– Як потрапила до Будапешта? Певно, це доля. Моя мама – українка. Батько – сибіряк. Мама народилася на Донеччині. Пізніше родина жила в Ніжині, де лишилася бабуся.

Наталья практично виросла у бабусі. Спочатку її відправляли на канікули. А пізніше вона вступила до Інституту імені Івана Карпенка-Карого на мистецтвознавчий факультет. По закінченні вже й призначення отримала. Працювала в Броварах акомпаніатором. Але все змінила цікава зустріч.

– Я їхала із Києва до бабусі в Ніжин, – пригадує Наталья. – Зручно примостившись у купейному вагоні на відкидному стільчику, замірилася. У цьому ж вагоні

подорожувала група туристів із Угорщини.

Чоловік поважного віку зрадів появі супутниці. Студентські знання англійської мови стали у нагоді. Так познайомилася із угорською родиною. Чоловік із дружиною (пенсіонери) мандрували світом. За бесідою час швидко промайнув. Дівчина угорцям дуже сподобалася, вони запросили її до них на гостину до Будапешта.

Через півроку вона отримала від знайомиців запрошення. Наталю зустріли привітно. Поруч із уже знайомим

угорцем стояв молодий і гарний чоловік. Їй пояснили, що він за перекладача – добре знає російську. Зав'язалося знайомство, але Джорджу довелося довго упадати за дівчиною. Багато разів приїздив до Києва, перезнайомився із усіма родичами.

Минуло 18 років, як Наталья одружилася із Джорджем. Вже синів Марку 15. Ім'я обирали міжнародне: щоб усіма мовами звучало однаково.

Не кожний звикне до тамтешніх законів і звичаїв, але Наталья впоралась.

– У серпні – День народження ланцюгового моста в Будапешті, – продовжує екскурсовод. – На тиждень перекривають рух транспорту. Міст покривають килимом із трав і квітів, виступають фольклорні колективи.

Люди п'ють вино, розважаються. Потім свято переходить до королівського палацу, де відбувається фестиваль цибулі й перцю, бо ж паприка – символ угорців. Тут є навіть два райони, які ушлявлені саме своєю паприкою. А ще – роблять неперевершені ковбаси. Сам прем'єр-міністр бере участь у святі і начиняє ковбасу!

...Наталья Бода стоїть на мосту із букетиком квітів і мріє про українські ромашки й блакитні васильки.

Оздоровлюємо дітей

За активного сприяння угорського Фонду «За безпеку нового покоління» у спортивно-тренувальному центрі Головного управління поліції Угорщини в Будапешті щорічно оздоровлюються 100 дітей працівників української міліції та малюків із сімей, що потерпіли внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС

У центрі створено всі умови, необхідні для повноцінного відпочинку (декілька басейнів, тенісні корти, спортивні майданчики). Дітей забезпечують триразовим харчуванням, організують змістовну культурну програму, екскурсії Будапештом та іншими містами Угорщини.

Посольство України в Угорщині продовжує також організаційну роботу щодо надання гуманітарної допомоги санаторній загальноосвітній школі-інтернатові I-III ступенів у смт

Великому Березному Закарпатської області.

Торік організація Червоного Хреста Угорщини спрямувала до інтернату допомогу на суму близько 20 тисяч доларів США: комп'ютерну техніку, телевізори, спортивне знаряддя, іграшки.

Цього рік за підтримки Посольства України діти із Угорщини мають змогу – вже вдруге – оздоровитися у Міжнародному дитячому центрі «Артек» у рамках проведення там Міжнародного дитячого фестивалю «Змінимо світ на краще».